in cathedram apostolici culminis iterum moderatur habenas[91], voces[p] exercet[q], si sanctorum sinodum cogit, ecclesiam convocat, cetum facit et a domo Dei omnium vult assensu falce[r] iudicii[92] scandala resecare, quod equum et bonum[s] est, ex iusticia confirmare, quod differens[t], ex misericordia tolerare[u] vel mutare, quod confractum[v] est, discretionis[w] fasciis[x] alligare[93]. Si se cleri plebisque iudicio sic commisit, ut ex[y] eorum sententia pendeat, an nova capitula cudat, an vetera destruat[z] aut, que constituit, roboret aut temporum ratione sic inconvulsa[a] pertranseat[b], in cathedra[c] commoretur aut deportetur exilio, nunquid[d] hoc[e] quoque lingua pravorum sermonis aculeis non formidabit incessere, persequi, condempnare? Noli, noli, obsecro[f], quisquis es[g], irrumpere temulenter[h], patrum instituta discutere[i], carpere[j] mores, accusare doctrinam! Argue, sed cum primum rei exitum[k] comprobabis[l]! Accusa, sed cum perpenderis aberrasse! Sed et tunc in spiritu[94] lenitatis.[m] Multa ex loco, multa[n] ex tempore, multa ex personis differentius fiunt. Rector ecclesie nonnunquam[o] aut[p] dissimulabit aut faciet[q], quod[r] accusat: Cum viderit malum scismatis imminere[s], canonum scita mutabit[95]. Debet cessare censura, cum dissolvitur unitas, caritas leditur, pax vacillat. Audisti[t], quod[u] legitur? *Turbati sunt et moti*[v] *sunt sicut*

---

p) vices *Beaugendre Sackur* q) exercet: *korrigiert aus* exercuit *P^1* r) false *P^1 Po* s) bonum et aequum *Beaugendre* t) differens: differens est *Po d'Achery Sackur* u) tolerare: vel tolerare *D* v) fractum *D P^2* w) discrescionis *S* x) faciis *P^1* y) ex: *fehlt S* z) an vetera destruat: an vetera destituat *d'Achery,* aut vetera destruat *setzt G hinter* roboret a) inconvulsam *(?) P^1,* incommissa *P^2* b) pertranseant *d'Achery* c) chathedram *P^1,* cathedram *D P^2 Po* d) numquam *P^2 Beaugendre* e) haec *d'Achery* f) quaeso *d'Achery* g) eis *P^2* h) temulenter: te mulceant *P^2* i) discute *D* j) carpere: *korrigiert aus* capere *G,* capere *S* k) rei exitus *L,* exitum rei *Po* l) comprobaveris *Beaugendre Sackur* m) *zur Interpunktion, die so auch alle Hss. bieten, Barth, Hildebert (wie Anm. 4) S. 399 Anm. 2* n) multa: *fehlt P^1 d'Achery* o) nunquam *d'Achery* p) aut: *fehlt P^2,* aut aut *d'Achery* q) faciet: *korrigiert aus* faciat *G* r) que *P^1 d'Achery* s) in munere *P^1* t) Audistis *G P^2* u) quid *D P^1 Po S d'Achery* v) commoti *d'Achery*

---

91) moderatur habenas: *vgl. Stat. Theb. IV 219.*

92) falce iudicii: *vgl. Greg.M. moral. XXXIII 11, 21, 21ff. (CC 143B, S. 1691).*

93) *Vgl. Ivo ep. 214 (Migne PL 162, 218B) an Erzbischof Bruno von Trier:* competenti dispensationis malagmate tantam scissuram procurarent solidare.

94) *Gal. 6, 1* instruite in spiritu lenitatis.

95) *Ivo ep. 236 (Migne PL 162, 240A und 242C; ed. Ernestus Sackur [MGH Ldl 2, 1892] S. 651, 21f. und S. 654, 14f.)* ubi periculum scismatis nullum est, *vgl. Servatius, Paschalis II. (wie Anm. 6) S. 290f.*